

OTSUS

31.03.2023 nr 5-5/2023-008

Koondumisele nr 01/2023 Forus International OÜ / Autolevi OÜ loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet on saanud 03.03.2023 koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Forus International OÜ (registrikood 16247286) ja Autolevi SPV1 OÜ (registrikood 14620462), DIGIO OÜ (registrikood 11671542), Signiti OÜ (registrikood 10788294), ITS Capital OÜ (registrikood 10262497), Wespace OÜ (registrikood 14503621), füüsilised isikud T. K. (isikukood [...]), E. T.-K. (isikukood [...]) ning S. S. (isikukood [...]) 22.02.2023 osade ja nõuete müügilepingu. Lepingust tulenevalt omandab Forus International OÜ 100% äriühingu Autolevi OÜ (registrikood 12547241) osakapitalist.

Tehingu tulemusena kuulub Autolevi OÜ äriühingu Forus International OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.03.2023 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Forus International OÜ ja Autolevi OÜ.

Forus International OÜ on Eestis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on valdusfirmade tegevus. Forus International OÜ osalused jagunevad järgmiste ettevõtjate vahel: U.S. INVEST AKTSIASELTS (40% osalus), Forus Holding OÜ (30%) ja US Token OÜ (30%). Nimetatud äriühingud kuuluvad füüsilise isiku U. S. (isikukood [...]) valitseva mõju alla.

U.S. INVEST AKTSIASELTS hoiab erinevate äriühingute osalusi ning temaga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegutsevad teeninduse, kinnisvara, energeetika ning liikluskorraldustoodete- ja lahenduste pakkumise valdkondades. Forus Holding OÜ ja US

Token OÜ on valdusfirmad, millel peale Forus International OÜ osaluse hoidmise muu äritegevus puudub.

Käesoleva koondumise seisukohast on oluline Forus International OÜ poolt 2022. aastal omandatud¹ Forus Taxi OÜ (varasema ärinimega Taxigo OÜ), mille põhitegevuseks on internetiplatvormide arendus ja haldus, mida kasutavad eelkõige taksoveo valdkonnas tegutsevad juriidilised ja füüsilised isikud. Forus Taxi OÜ valitseva mõju alla kuulub äriühing Taxigo Tallinn OÜ, mis osutab tarkvara renditeenuseid veoteenust pakkuvatele ettevõtjatele ja eraisikutele. Forus Taxi OÜ ja Taxigo Tallinn OÜ ise taksoveo teenust ei osuta, ei anna üürile sõidukeid ega nende platvormide kaudu ei võimaldata sõiduvahendeid üürida ega üürile anda.

Samuti on asjakohane välja tuua 2021. aastal omandatud² Forus Takso Eesti AS (endise ärinimega Tulika Takso AS), mille põhitegevuseks on taksoveo teenuse osutamine, samuti autode üürile andmine (nii lühi- kui ka pikaajaline üürile andmine) FIE-dele või äriühingutele, kes soovivad osutada taksoveoteenuseid. Autode üürile andmise juures puudub piirang, millise mobiililahenduse või platvormi vahendusel või taksodispetšeri vahendusel juhid taksoveo teenust osutavad. Lisaks Forus Takso Eesti AS-i enda taksodele sõidavad frantsiisilepingute alusel Forus Takso kaubamärgi all ka kolmandad isikud. Forus Takso Eesti AS osutab dispetšerteenust ja Tulika 1200 mobiilirakenduse (äpi) teenust lepingu partneritest taksoveo teenuste osutajatele.

Autolevi OÜ on äriühing, mille osalused jagunevad koondumise eelselt järgmiselt: Autolevi SPV1 OÜ (26,86% osalus), Wespace OÜ (15,28%), DIGIO OÜ (14,55%), Signiti OÜ (14,54%), füüsiline isik T. K. (isikukood [...]; 12,09%), ITS Capital OÜ (8,05%), füüsiline isik S. S. (isikukood [...]; 6,04%), füüsiline isik E. T.-K. (isikukood [...]; 2,59%).

Autolevi OÜ tegutseb infotehnoloogia valdkonnas, arendades ja hallates internetiplatvormi, mille kaudu platvormi kliendid (füüsilised või juriidilised isikud) üürivad teistele isikutele või võtavad teistelt platvormi klientidelt üürile sõiduvahendeid. Autolevi OÜ ise sõidukeid ei üüri, vaid pakub ainult veebiportaali teenust. Samuti pakub Autolevi OÜ kindlustuse vahendusteenust, kuid see on veebiportaali tegevusega seotud kõrvaltegevus, mille käive on marginaalne.

Autolevi OÜ tegutseb peamiselt Eestis³, vähesel määral ka Lätis ja Soomes.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

---

¹ Konkurentsiameti 22.04.2022 otsus nr 5-5/2022-018 Forus International OÜ / Taxigo OÜ

² Konkurentsiameti 03.08.2021 otsus nr 5-5/2021-051 Move Group OÜ / aktsiaselts Tulika Takso, Taksokeskus OÜ ja OÜ Tulika Rent

³ Veebikaart, millel on näha Autolevi OÜ kaudu vahendatavate sõidukite asukohad: https://autolevi.ee/otsi/?place=Eesti&price=0_108&order=accept_rate-desc&seats=1

Vastavalt KonkS § 24 lõikele 7 juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

Forus International OÜ on eelneva kahe aasta jooksul omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle⁴, mis tegutsevad Autolevi OÜ-ga samas majandusharus. Autolevi OÜ opereerib autorendi platvormi, Forus International OÜ poolt omandatud äriühingud tegelevad muuhulgas internetiplatvormide arenduse ja haldusega ning mobiilirakenduse teenuste osutamisega. Seega lähtudes KonkS § 24 lg 7 sätestatud täiendavast käibekriteeriumist, ületavad koondumise osaliste käibed⁵ KonkS § 21 lg 1 sätestatud käibemäärasid ning koondumine kuulub kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Autolevi OÜ arendab ja haldab internetiplatvormi, mille kaudu pakub autorendi vahendusteenuseid. Autolevi klientideks on füüsilised või juriidilised isikud, kes üürivad teistele isikutele või võtavad teistelt platvormi klientidelt üürile sõiduvahendeid. Sealjuures Autolevi OÜ ise sõidukeid ei oma ega üüri, vaid pakub ainult vahendusteenuseid.

Forus International OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjatest tegeleb autode üürile andmisega (st nii lühi- kui ka pikaajalise üürile andmisega) Forus Takso Eesti AS, kuid tegevus on olnud suunatud äriühingutele või FIE-dele, kes soovivad osutada taksoveoteenuseid. Koondumise teate kohaselt haldavad ja opereerivad Forus International OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad (Forus Taxi OÜ, Taxigo Tallinn OÜ) internetiplatvorme, kuid nende kaudu ei osutata lühiajalist autorenditeenust.

---

⁴ Vt viited 1 ja 2

⁵ Koondumise osalised on kasutanud 2021. aasta näitajaid, kuivõrd 2022. aasta majandusaasta aruanded ei ole veel valminud.

Euroopa Komisjon on varasemalt eristanud lühiajalise autorenditeenuse ja pikaajalise autorenditeenuse kaubaturgu. Seejuures on Euroopa Komisjon leidnud, et lühiajalise autorenditeenuse hulka võib kuuluda ka autojagamise teenus⁶. Samas olukorras, kus mõlemad koondumise osalised osutasid vabalt ringlevate autode jagamise teenust, hindas Euroopa Komisjon koondumise mõju (vabalt ringlevate) autode jagamise kaubaturule, arvestades siiski autorenditeenust osutavate ettevõtjate poolset konkurentsipurvet⁷. Ühtlasi leidis Euroopa Komisjon, et autojagamise kaubaturgu võib segmentida ka kitsamalt teatud omaduste järgi. Komisjoni otsuses tuuakse välja, et autojagamise teenus on iseteenindusliku autorendi liik, kus kasutaja rendib endale sõiduki ning hiljem tagastab selle, vajaduseta suhelda klienditeenindajaga. Sellise autojagamise teenuse eesmärk on pakkuda inimestele, kes soovivad rentida autosid lühikesteks vahemaadeks ja lühikeseks ajaks, paindlikku liikumisvõimalust. Pärast ühekordset registreerimis- ja autentimisprotsessi saavad autojagamise kasutajad mobiilirakenduse kaudu otsida ja reserveerida autosid. Teenust pakutakse teatud piirkonnas ja seda on võimalik omakorda segmentida:

- (i) jaamapõhiseks autojagamise teenuseks (*station-based car sharing*), kus klient rendib sõiduki ja peab selle peale kasutamist tagastama samasse asukohta; teenuse puhul on vajalik eelnev broneerimine ning sellisel moel renditakse sõiduk pikemaks ajaks;
- (ii) vabalt ringlevate autode jagamise teenuseks (*free-floating car sharing*), kus klient rendib sõiduki teenuseosutaja piiritletud alal, ning järgmine kasutaja saab auto kätte kohast, kuhu eelmine kasutaja selle parkis (kasutades lubatud parkimiskohti); teenust kasutatakse enamasti lühiajalisteks (ca 20 minutulisteks) sõitudeks; ning
- (iii) isikult isikule autojagamise teenuseks (*peer-to-peer car sharing*), kus peamiselt eraisikute vaheliste renditehingute tegemiseks pakub vahendusega tegelev äriühing sobivat veebiplatvormi, kindlustust ning soovi korral GPS jälgimisseadet; kasutaja saab auto kätte ja tagastab omanikule kokkulepitud asukohas.⁸

Euroopa Komisjoni kitsama võimaliku piiritlemise kohaselt tegeleb Autolevi OÜ isikult isikule autojagamise teenuse osutamisega, pakkudes autorendi vahendusteenust.

Koondumise menetluse käigus kogus Konkurentsiamet andmeid autorenditeenusega tegelevatelt ettevõtjatelt (sh autojagamise teenust osutavatel ettevõtjatelt). Seitsme ettevõtja käibe andmeid arvestades kujunes lühiajalise autorenditeenuse 2022. aasta kogumahuks 20,7 miljonit eurot, millest Autolevi OÜ müügitulu moodustas 90 760 eurot ehk osakaaluna alla 1%. Juhul, kui arvestada üksnes autojagamise teenust osutavaid ettevõtjaid, moodustas Autolevi OÜ osakaal 1,2%. Seega ei ole tegemist horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Kuivõrd käesoleva koondumise tulemusel ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

---

⁶ Euroopa Komisjoni 26.07.2017 otsus juhtumis M.8309 – Volvo Car Corporation / First Rent A Car

⁷ Euroopa Komisjoni 07.11.2018 otsus juhtumis M.8744 – DAIMLER / BMW / CAR SHARING JV

⁸ Komisjon on oma otsuses välja toonud, et antud juhtumi kontekstis moodustas isikult isikule autojagamine äärmiselt väikese osa autojagamise turust.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Mõlemad koondumise osalised tegelevad internetiplatvormide arendamise ja haldamisega, kuid nende platvormide kaudu osutatakse erinevaid teenused, st horisontaalset kattuvust osutavate teenuste osas ei teki. Omandatav ettevõtja Autolevi OÜ tegeleb internetiplatvormi kaudu lühiajalise autorenditeenuse, täpsemalt isikult isikule autojagamise teenuse, osutamise. Autolevi OÜ osakaal autojagamise teenuse osutamisel Eestis oli 2022. aastal 1,2%, lühiajalise autorenditeenuse osas laiemalt aga alla 1%. Autojagamise ja lühiajalise autorenditeenuse osutamise valdkonnas tegutseb mitmeid ettevõtjaid, Autolevi OÜ suuremateks konkurentideks lühiajalise autorenditeenuse pakkumisel on Bolt Services EE OÜ, CityBee Eesti OÜ, Osaühing Ideal, Hansarent OÜ, OÜ Auto 100 Rent, ABC Rent Eesti Aktsiaselts.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Forus International OÜ ja Autolevi OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 31.03.2023 otsuse nr 5-5/2023-008
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jäetud isikuandmed, vastavad kohad on tekstis
tähistatud nurksulgudega.*